

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О СУДИЈАМА

Члан 1.

У Закону о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26), члан 51. мења се и гласи:

„Члан 51.

Стручност и оспособљеност кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију утврђују се уверењем о завршеној претходној обуци на Правосудној академији.”.

Члан 2.

Кандидат за судију који се први пут бира на судијску функцију који је завршио претходну обуку на Правосудној академији до дана ступања на снагу члана 1. овог закона, није дужан да полаже испит из члана 51. став 1. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26), већ се њему као мерило стручности и оспособљености узима завршна оцена на претходној обуци на Правосудној академији.

На кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију у основном или прекршајном суду, а који је у складу са Законом о Правосудној академији („Службени гласник РС”, бр. 104/09, 32/14 - УС и 106/15), примљен на почетну обуку, започео почетну обуку или завршио почетну обуку до дана ступања на снагу овог члана закона, примењује се одредба члана 51. став 3. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26) и после ступања на снагу члана 1. овог закона.

На кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију, а који је до дана ступања на снагу члана 1. овог закона положио испит из члана 51. став 1. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26), примењују се одредбе члана 51. ст. 1, 2. и 4. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26) и после ступања на снагу члана 1. овог закона.

На кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију из реда судијских помоћника који је у радном односу на дан ступања на снагу овог члана закона, примењују се одредбе члана 51. ст. 1, 2. и 4. Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26) и после ступања на снагу члана 1. овог закона.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу 1. јануара 2030. године, изузев одредбе члана 2. која ступа на снагу 1. марта 2027. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени Закона о судијама садржан је у одредбама члана 145. Устава Републике Србије и члана 97. тачка 17) Устава Републике Србије који прописују да се услови за избор судија уређују законом, као и да Република Србија уређује и обезбеђује између осталог, друге односе од интереса за Републику Србију у складу са Уставом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о измени Закона о судијама („Службени гласник РС”, бр. 10/23, 9/26 и 56/26), је потреба усаглашавања тог закона са новим Законом о Правосудној академији који предвиђа, као један од услова за кандидате који се први пут бирају на судијску функцију, да имају завршену претходну обуку на Правосудној академији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона о измени Закона о судијама, мења се члан 51. Закона о судијама, тако што се прописује да уверење о завршеној претходној обуци на Правосудној академији буде обавезан услов за све кандидате који се први пут бирају за судијску функцију.

Члан 2. Предлога закона представљају прелазне одредбе. Овај члан садржи четири става.

Став 1. прописује да кандидат за судију који се први пут бира на судијску функцију који је завршио претходну обуку на Правосудној академији до дана ступања на снагу члана 1. овог закона, није дужан да полаже испит који организује Високи савет судства.

Став 2. уређује статус лица која су примљена, започела или завршила почетну обуку на Правосудној академији до дана ступања на снагу новог Закона о Правосудној академији, тако што та лица задржавају сва права која су имала пре ступања на снагу новог закона.

Став 3. садржи решење да кандидат за судију који се први пут бира на судијску функцију, а који је до дана ступања на снагу члана 1. овог закона положио испит код Високог савета судства и после ступања на снагу члана 1. овог закона не мора да заврши почетну обуку на Правосудној академији, као услов за избор на судијску функцију.

Став 4. се односи на кандидате за судију који се први пут бирају на судијску функцију, из реда судијских помоћника, а који су у радном односу на дан ступања на снагу овог члана Предлога закона. За ове кандидате предвиђено је да и после ступања на снагу измена закона важе одредбе члана 51. важећег Закона о судијама, што значи да и ови кандидати не морају да заврше претходну обуку на Правосудној академији, већ могу да полажу испит који организује Високи савет судства.

Члан 3. Предлога закона уређује ступање на снагу закона. Предвиђена је одложена примена члана 1. овог закона до 1. јануара 2030. године, јер је неопходно да се остави прелазни период да постоје два паралелна система као услов за избор на судијску функцију.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О СУДИЈАМА КОЈА СЕ МЕЊА

Утврђивање стручности и оспособљености кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију

~~Члан 51.~~

~~Стручност и оспособљеност кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију проверава се на испиту који организује Високи савет судства.~~

~~Успех на испиту изражава се оценама од 1 до 5.~~

~~Кандидат за судију који се први пут бира на судијску функцију у основном или прекршајном суду и који је завршио почетну обуку на Правосудној академији није дужан да полаже испит који организује Високи савет судства, већ се њему као мерило стручности и оспособљености узима завршна оцена на почетној обуци на Правосудној академији.~~

~~Високи савет судства прописује програм и начин полагања испита на коме се оцењује стручност и оспособљеност кандидата за судију.~~

ЧЛАН 51.

СТРУЧНОСТ И ОСПОСОБЉЕНОСТ КАНДИДАТА ЗА СУДИЈУ КОЈИ СЕ ПРВИ ПУТ БИРА НА СУДИЈСКУ ФУНКЦИЈУ УТВРЂУЈЕ СЕ УВЕРЕЊЕМ О ЗАВРШЕНОЈ ПРЕТХОДНОЈ ОБУЦИ НА ПРАВОСУДНОЈ АКАДЕМИЈИ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада
Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о измени Закона о судијама

Draft Law Amending the Law on Judges

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум),:

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – ПРАВОСУЂЕ, СЛОБОДЕ И БЕЗБЕДНОСТ, у оквиру којег је члан 80 - Јачање институција и владавине права

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

Одредбама Споразума није дат посебан рок за усклађивање, већ се усклађивање врши у складу са општим роком у складу са чланом 72. Споразума.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

У потпуности испуњава.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/-

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- /

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

- Не постоје прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

- /